

PM 2015:79 RI (Dnr 138-723/2015)

Strategi för kvalitets- och innovationsarbete inom staden och samarbete med högre utbildning och forskning

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utveckla de strategiska samarbetsformerna inom och mellan staden och regionens lärosäten med syfte att ta fram en strategi för hur staden ska samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor.
2. En förvaltningschefstjänst med ansvar för arbetets genomförande inrättas direkt under stadsdirektören inrättas.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

För att stärka samverkan mellan akademi och samhälle ges i detta ärende stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram strategi för hur staden ska samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor. En ny förvaltningschefstjänst som innovationsdirektör inrättas direkt under stadsdirektören med ansvar för arbetets genomförande.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Stockholm är en av världens mest innovativa och kunskapsintensiva regioner. Trots att Stockholm är en liten stad och region sett i en internationell jämförelse står vi oss starka i den globala konkurrensen om investeringar, företagsetableringar och arbetskraft. Att Stockholm är attraktivt och lockar nya invånare och investeringar är en förutsättning för framtidens välfärd och samhällsbygge. Men för att behålla den positionen och för att stärka vår konkurrenskraft krävs ett hårt arbete.

Stockholm och Sverige har traditionellt sett haft ett bra samarbete mellan akademi, näringsliv och offentliga aktörer. Något som har bidragit till att vi som litet land och region kunnat hävda oss internationellt. På Stockholms sjutton universitet

och högskolor studerar omkring 80 000 studenter och tusentals forskare bedriver världsledande forskning. Många av dessa studenter och forskare kommer att bidra till kompetensförsörjningen till företagen och offentlig sektor.

I våra kontakter med regeringen arbetar vi för att staten ytterligare ska satsa på att utveckla Stockholms universitets- och forskningsmiljöer, genom bland annat fler utbildningsplatser. Detta skulle bidra till den kompetensförsörjning framtidens arbetsmarknad och offentlig sektor behöver.

Under senare år har behoven av samarbete och utbyte mellan akademi och staden ökat. För att ytterligare stärka detta samarbete uppdras åt stadsledningskontoret att utveckla samarbetsformerna med regionens lärosäten och att tillsätta en förvaltningschef med ansvar för detta.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utveckla de strategiska samarbetsformerna inom och mellan staden och regionens lärosäten med syfte att ta fram en strategi för hur staden ska samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor.
2. En förvaltningschefstjänst med ansvar för arbetets genomförande inrättas direkt under stadsdirektören inrättas .

Stockholm den 13 maj 2015

KARIN WANNGÅRD

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottner (KD) enligt följande.

Samverkan mellan akademi, näringsliv samt offentliga och civila aktörer är en avgörande strategisk fråga. Arbetet med att utveckla och förbättra det befintliga samarbetet var därmed prioriterat under Alliansens styre 2006-2014. Samverkan har tilltagit under de senaste åren och staden har till exempel ett engagemang i att utveckla Kista genom stiftelsen Electrum och Hagastaden genom stiftelsen Vetenskapsstaden.

Ett väl utvecklat samarbete mellan staden och akademien ger bättre förutsättningar för investeringar och skapar en mer attraktiv region för talanger och näringslivetableringar. Samverkan är också avgörande för att staden ska förbättra sin verksamhet och för att Stockholm ska vara en innovativ kunskapsregion.

Vi ställer oss dock frågande till majoritetens vilja att lösa alla utmaningar genom att tillsätta nya direktörer. Vi är övertygade om att en väl fungerande samverkan med högre utbildning och forskning kan genomföras utan att staden tillsätter en särskild innovationsdirektör.

Ärendet

Stadens verksamhet står inför stora utmaningar när befolkningen nu växer kraftigt i regionen. Den omsorg och service som erbjuds idag kommer att behöva genomgå omfattande förändringar för att leva upp till allt högre krav från brukare/kunder, medarbetare och samarbetspartners. Därför är det avgörande att det i staden finns en stark och välutvecklad kultur som främjar och tar tillvara kompetens och innovationer. Stadens måste driva ett ständigt pågående kvalitets- och innovationsarbete där samverkan med externa aktörer i syfte att utveckla samhällstjänster med hög kvalitet och effektivitet är av stor vikt.

Stockholmsregionen har ett mycket kunskapsintensivt näringsliv och en snabbt växande och välutbildad befolkning. Regionen är samtidigt relativt sett liten i ett internationellt perspektiv. För att regionen ska kunna konkurrera om talanger, företag, och investeringar och kunna erbjuda sina invånare bästa möjliga service och välfärd är det viktigt att samarbetet mellan universitet, högskolor, näringsliv samt offentliga och civila aktörer ständigt utvecklas och förbättras. En god samverkan med regionens lärosäten är därför central för att Stockholm ska fortsätta utvecklas som en innovativ kunskapsregion och för att staden ska utveckla sin verksamhet.

Det finns sjutton universitet och högskolor i regionen där de mest betydande - Karolinska Institutet, Kungliga Tekniska Högskolan och Stockholms universitet - tillsammans utgör en stark universitetsmiljö. Lärosätena har en central roll i kompetensförsörjningen, både för regionen som arbetsmarknad och för staden som arbetsgivare. Lärosätena har också viktig kunskap att förmedla för att bidra till att utveckla stadens verksamhet såsom nu görs i många samarbeten mellan staden och flera av regionens lärosäten. I stadens budget för år 2015 anförs att: ”De högskolor och universitet som finns i regionen är av avgörande betydelse för Stockholms fortsatta utveckling. Att stärka samverkan mellan akademi och samhälle är en av de viktigaste strategiska frågorna för framtiden. Samverkan ska innefatta bl.a. gemensamma forskningsprojekt. Nuvarande samverkansforum mellan stad och akademi kommer att genomlysas”.

Stockholms stads samarbete och samverkan med regionens universitet och högskolor har under senare år succesivt tilltagit. Samarbeten mellan stadens förvaltningar/bolag samt forskare och studenter från regionens lärosäten blir alltmer omfattande. Det har sin grund i de ökade krav som ställs på att utveckla stadens verksamheter och tillföra kunskap och kompetens för att möta framtidens utmaningar. Samverkan skapar i sin tur även underlag för att rätt typ av utbildningar erbjuds vid regionens lärosäten. Tillsammans med regionens lärosäten och näringsliv har staden även ett engagemang i att utveckla Kista genom Stiftelsen Electrum och Hagastaden genom Stiftelsen Vetenskapsstaden och skapa goda förutsättningar för näringsliv och boende i dessa områden.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 21 april 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det inom stadens organisation finns ett behov av att på strategisk nivå samla och samordna de strategiska samarbetsformerna mellan staden och regionens lärosäten. Därför behövs en strategi för hur staden vill samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor samt även med Stiftelserna Electrum och Vetenskapsstaden.

Avsikten är att långsiktigt bidra till en utveckling av stadens innovationsförmåga och arbetsätt så att organisationen ökar sin förmåga till att förnya och utveckla stadens verksamheter med både hög kvalitet och effektivitet.

Kontoret anser att det långsiktiga målet för staden bör vara följande.

Förtydliga behovet av och utveckla de strategiska samarbetsformerna och mellan staden och regionens lärosäten

- Syftet bör vara att staden på ett bättre sätt ska kunna tillgodogöra sig den högre utbildningens och forskningens resultat i stadens verksamheter och förbättra stadens kompetensförsörjning.

Uppdraget omfattar följande delaktiviteter.

- Utveckla det *strategiska partnerskapsavtalet med Kungliga Tekniska högskolan (KTH)*. I uppdraget ingår att identifiera prioriterade områden för fördjupat samarbete samt arbeta fram en struktur som gagnar och underlättar personutbyten och samverkan mellan staden och KTH.
- Säkerställa samarbetsformer med *OpenLab*, bland annat vad avser de uppdrag som ska ges till OpenLab och att resultaten av dessa uppdrag återförs till stadens verksamheter. Vidare behöver ett arbete omgående inledas för att förbereda samarbetet inför en ny avtalsperiod. Det nuvarande partneravtalet avseende OpenLab gäller till och med utgången av år 2016.
- Förtydliga och utveckla stadens behov av och uppdrag i *Stockholms akademiska forum (StAF)*. Staden är sedan flera år finansiär och medaktör i StAF som är en samarbetsorganisation mellan 17 högskolor i regionen och Stockholms stad. StAF arbetar med att profilera Stockholm som nationellt och internationellt akademiskt centrum. Deras uppdrag tangerar vad SBR gör för att utveckla Stockholm som kompetensregion och de har ett visst samarbete.
- Utredda och föreslå hur stadens bör utforma sitt fortsatta engagemang i de organisationer som har i uppdrag att stötta *Stiftelsen Vetenskapsstaden och Stiftelsen Electrum*. En sådan genomlysning behöver ta hänsyn till de två stiftelsernas olika förutsättningar, omvärldar och branschtillhörigheter samt också göras med respekt för de olika övriga delägare som finns i stiftelserna.
- En viktig uppgift är också att vara en katalysator kring gemensamma projektansökningar till exempelvis EU:s forsknings- och utvecklingsfonder samt att stödja att medverkande regionala parter tillsammans representerar stockholmsregionen i Bryssel.

Stadsledningskontoret föreslår att en förvaltningschefstjänst som innovationsdirektör inrättas direkt under stadsdirektören och som har ansvaret för arbetets genomförande.

Inledningsvis bör de samarbeten mellan forskning och högre utbildning och stadens verksamheter som finns idag kartläggas. Vidare kan nya åtgärder föreslås för att stärka samverkan ytterligare. Det kan gälla t.ex. behovet av att utveckla de välfärdstjänster som staden tillhandahåller eller de samarbeten som finns beträffande kommande utbyggnad av bostäder och infrastruktur i Stockholm.

I ett första skede ska det *strategiska partnerskapsavtalet* med KTH utvecklas. Fokus ska i enlighet med avtalet läggas på

- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling
- Forskning
- Personutbyten

I uppdraget ingår då att arbeta fram en struktur som gagnar och underlättar personutbyten och samverkan mellan staden och KTH. I uppdraget ingår även att tillsammans med förvaltningar/bolag och forskargrupper inom KTH identifiera ett antal prioriterade områden för fördjupat samarbete.

För att leda och följa upp arbetet tillsätts en styrgrupp på stadsledningskontoret. Styrgruppen leds av stadsdirektören.

För att främja samverkan och förståelsen för respektive organisation är innovationsdirektören huvudsakligen fysiskt placerad vid KTH:s universitetsförvaltning och med titeln ”Advisor” under ett första år enligt överenskommelse med KTH:s ledning. Att ha nära tillgång till KTH:s ledning och olika skolor kommer att gagna partnerskapet med KTH men även ge värdefulla erfarenheter inför en utveckling av stadens samarbete med andra lärosäten i regionen genom ökad förståelse för ett lärosätes drivkrafter.

Innovationsdirektören ingår i den gemensamma styrgruppen på tjänstemannanivå för det strategiska partnerskapsavtalet med uppdrag att utveckla samarbetet mellan staden och KTH.

För att arbetet ska bli framgångsrikt behövs för stadens del enligt kontoret ett samspel och en samsyn med andra samarbeten staden har med regionens lärosäten, bland annat avseende OpenLab samt stiftelserna Electrum och Vetenskapsstaden.

Stadsledningskontoret konstaterar slutligen att uppdraget ligger väl i linje med den övergripande inriktning som tas upp i budgeten om en stark kunskapsregion och behov av samarbete för utveckling av stadens verksamheter.

Stadsledningskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen ger kontoret i uppdrag att utveckla de strategiska samarbetsformerna inom och mellan staden och regionens lärosäten med syfte att ta fram strategi för hur staden ska samverka och arbeta med regionens universitet och högskolor.

Stadsledningskontoret föreslår därutöver att kontoret får i uppdrag att inrätta en förvaltningschefstjänst direkt under stadsdirektören som har ansvaret för arbetets genomförande.